

Amaitu da txokolatezko palmeren garaia

Oihane Larretxea
de la Granja

Umea nintzela, nerabezaroa oso urrun nuenean, eskolarako arkatz gorri-urdina erosten genuen Graphos kartografia dendan. Bi koloreko mina lodia zuen, oso lapitz berezia zen, negozio hura bezalaxe. Mapak eta planoak saltzen zituen, eta erakusleihoa handia eta ikusgarria zen. Gaztaroa are urrunago nuen eta, jakina, ez nintzen gai denda hark zuen balioa estimatzeko. Donostiako Parte Zaharrean zegoen, Kale Nagusian. Gaur, nola ez, izozki denda bat dago bertan.

Umea nintzela, aitona Arseri kakahuete erreka erosten nizkion Konstituzio Plazan. Ia ezkutuan, arkupetan, labe za-

har bat zegoen. Iluna zen. Sugar haiek aspaldi itzali ziren. Egun, taberna baten biltegia da. Ez dario fruitu lehor usainik.

Haurra nintzela, arratsaldeak erretzen genituen Santa Mariako eskaileretan berriketan. Ia etxeko zapatiletan jaisten ginen. Ordu luzez eseri aurretik nork bere goxokiak erosten zituen Goxon. Nik morenito izoztuak, lima-limoizko flash bat eta Triskis pakete bat. Uste dut 50 pezeta zirela. Egun, beste taberna baten biltegia da lokal hura eta eskailerak oso “instagramagarriak” ei dira.

Nire hilerri partikularren zerrendarekin jarrai nezake, baina min ematen dit. Min handia. Duela gutxi egin da pu-

bliko Izar gozotegiak ateak itxiko dituela. Auzotarron artean aspalditik zen ahoz aho zurrumurrua, baina entzungor egiten nien esamesei, patua aldatuko zen esperantzarekin. Taberna bat irekiko omen dute. Nire Izar kuttuna. Nire txokolatezko palmerak. Miren eta gaintzetzeko saltzaileak. Mina dut.

Toki kuttun gutxi gelditzen zaizkit auzoan. Amoñi Lutzik eramaten gintuen Gorritira arrautza bola jatera Bretxan erosketak egin ondoren. Geroztik, nire parte da. Nahiko nuke auzoa desegiten ari den birusa gelditu. Nahiko nioke alabari ohitura erakutsi eta barraren beste aldean Juantxo urte luzez agurtu. •

Konpainia arriskutsuak

Koldo Sagasti

Urriaren 23an Eran Efratik agerraldia egin zuen Eusko Legebiltzarreko Giza Eskubideen Batzordean. Efratiren ibilbide pertsonal eta politikoa berezia bezain eredugarria da. Jerusalemen, tradizio militar eta sionista handiko familia batean sortua, bigarren mailako ikasketak bukatutakoan harengandik espero zitekeen gauza bakarra egin zuen, Israelgo Armadan sartu. Bertan, Zisjordaniako Hebron hirian soldadutza egiten ari zela, okupazioaren aurpegi lazgarrienarekin egin zuen talka; eta bizi-esperientzia horrek iraultza pertsonala eragin zion. Armada utzi eta Israelgo disidentziako zenbait talderekin lanean hasi zen, gudaroste sionistak eremu

okupatuetan burututako giza eskubideen urraketen inguruko testigantzak jasotzen. Egun, Researching the American-Israeli Alliance erakundean, Israelleko armagintza merkataritzaren inguruko ikerkuntza lana egiten du.

Horixe izan zen, hain zuzen, Legebiltzarrean egindako mintzaldiaren helburua; Euskal Herriko enpresarearen eta Israelgo erregimenaren arteko armagintza salerosketen berri ematea. Baina anfritroien ezinegonerako, ikertzailea ez zen diskurtso generikora mugatu; aitzitik, oso esplizitua izan zen bere jardunean gerra merkataritzako arduradunei izen-abizenak jarritzak. Batetik, elkarlan militarrekiko salaketa segurtasunaren eremura za-

baldu zuen. Hala, Ertzaintzak Israelen egiten dituen trebakuntza ariketen berri eman zuen, eta euskal poliziari jarpen eta tortura teknikan formakuntza ematen dion enpresaren dokumentazioa aurkeztu zuen. Bestetik, okupazioa egonkortzeko azpiegiturak ere sartu zituen gerra-merkataritzaren esparruan, eta salatu zuen Gipuzkoako CAF trengintza enpresak esku artean duen proiektua, kolonia ilegalak tranbia sareaz hornitzeko. Informazioa ez zaie falta euskal erkidegoko erakundeetako kudeatzaileei; falta zaiena, akaso, Efratik behinola erakutsi zuen ausardia da, berak egin zuen bezala, historiaren alderdi zuzena aukeratzeko. •